№ 104. Piątek 3. Maja 1861. Rok wydania 51.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł. miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Dnia 30go kwietnia r. b. odbyło się VII. losowanie obligacyi lwowskiego funduszu indemnizacyjnego, i wyciagnięte zostały następujace kategorye i numera obligacyi:

31 sztuk po 50 zł. m. k. z kuponami: Nra 117, 472, 479, 563, 595, 692, 1193, 1350, 1806, 1811, 1921, 2101, 2388, 2441, 2493, 2958, 3094, 3100, 3133, 3677, 3727, 3769. 3808, 3876, 3972, 4060, 4097, 4288, 4501, 4572, 4612.

141 sztuk po 100 złr. m. k. z kuponami: Nra 257, 317, 321, 363, 439, 509, 553, 585, 718, 1089, 1155, 1182, 1357, 1506, 1558, 2077, 2395, 2997, 3162, 3185, 3353. 3521, 4032, 4069, 4101, 4192, 4219, 4342, 4781, 4941, 5086, 5146, 5615, 5656, 6064, 6067, 6171, 6187, 6726, 6815, 6826, 6948, 6971, 7346, 7590, 7714. 7830, 8181, 8476, 8840, 8932, 8980, 9155, 9296, 9403, 9406, 9416, 9561, 9571, 9595, 9825, 9893, 10.065, 10.066, 10.534, 10.580, 10.770, 10.792, 11.076, 11.290, 11.542, 11.553, 11.656, 11.659, 11.669, 11.670, 11.724, 11.793, 12.234, 12.312, 12.380. 12.401, 12.467, 12.514, 12.612, 13.064, 13.463, 13.608, 13.610, 13.988, 14.013, 14.201, 14.441, 14.500, 14.687, 15.046, 15.217. 15.619, 15.700, 15.736, 15.793, 16.056, 16.151, 16.586, 16.681, 16.808, 17.065, 17.118, 17.255, 17.331, 17.449, 17.459. 17.625, 17.891, 18.073, 18.144, 18.189, 18.201, 18.242, 18.247, 18.323, 18.535, 18.547, 18.605, 18.630, 18.723, 18.921, 19.199, 19.210, 16.217, 19.505, 19.744, 19.777, 19.838, 19.839, 19.890, 19.907, 19.912, 20.077, 20.208, 20.553.

35 sztuk po 500 złr. m. k. z kuponami: Nra 527, 657, 735, 811, 819, 1106, 1386, 1515, 1565, 1740, 1796. 2053, 2156, 2191, 2293, 2609, 2674, 2860, 2933, 3106, 3354, 3363, 3499, 3643, 3822, 4349, 4468, 4773, 4910, 5118. 5299, 5344, 5621, 5665, 5791.

108 sztuk po 1000 złr. m. k. z kuponami: Nra 2, 342, 354. 417, 418, 419, 476, 532. 628, 689, 730, 769, 1008, 1116, 1729, 1981, 2246, 2344, 2868. 2870, 2894, 3126, 3137, 3313, 3377, 3827, 3922, 4371, 4413, 4808, 4821, 4905, 4936, 5001, 5075, 5094. 5304, 5323, 5498, 6155, 6256, 6367, 6627, 6628, 6661, 6764, 6909, 7068, 7090, 7119, 7512, 7736, 7750, 7876, 8355, 8366, 8369, 8637, 8673, 9015. 9285, 9337, 9366, 9397, 9641, 9659, 9701, 9764, 10.310. 10.368, 10.370, 10.391, 10.513, 10.591, 10.679, 10.741, 10.886, 11.135. 11.205. 11.283, 11.373, 11.384, 11.595, 11.762, 11.903, 12.023, 12.083, 12.741, 12.922, 13.071, 13.090, 13.154, 13.169, 13.278, 13.337, 13.401, 13.524, 13.605, 13.848, 14.012, 14.280, 14.543, 14.711, 14.836, 15.507, 15.579, 15.867, 15.911.

11 sztuk po 5000 złr. m. k. z kuponami: Nra 305, 361, 740, 809, 892, 999, 1117, 1333, 1352, 1403, 1517.

8 sztuk po 10.000 złr. m. k. z kuponami: Nra 20, 244, 709, 726, 1239, 1331, 1595, 1709.

21 sztuk litera A: Nr. 49 na 50 złr., nr. 266 na 2400 złr., nr. 1094 na 3600 złr., nr. 1101 na 1100 złr., nr. 1258 na 650 złr., nr. 1954 na 50 złr., nr. 2047 na 1800 złr., nr. 2269 na 50 złr., nr. 2384 na 50 złr., nr. 2456 na 50 złr., nr. 2956 na 280 złr., nr. 3032 na 50 złr., nr. 3263 na 1680 złr., nr. 3274 na 300 złr., nr. 3973 na 470 złr., nr. 3977 na 2200 złr., nr. 4405 na 50 złr., nr. 4494 na 2150 złr., nr. 4851 na 1300 złr., nr. 4905 na 400 złr., nr. 5003 na 200 złr.

Cała wylosowana suma wynosi 295.030 złr. m. k., albo 309.781 zł. 50 c. w. a., z których 30 złr. m. k., albo 31 zł. 50 c. w. a. pokryto z bieżacej dotacyi.

Powyższe obligacye indemnizacyjne wypłacane będą w przypadających za nie kwotach kapitału w wal. austr., zacząwszy od 1. listopada 1861 i z zachowaniem istniejących w tym względzie przepisów w c. k. kasie funduszów indemnizacyjnych we Lwowie.

W ciągu miesięcy sierpnia, września i października 1861 będzie eskontować wylosowane obligacye indemnizacyjne także c. k. uprzywil. austr. bank narodowy w Wiedniu.

Przy tej sposobności przypomina się także właścicielom poniżej wymienionych dnia 30. kwietnia i 30. października 1858, tudzież dnia 30. kwietnia i 31. października 1859, a nakoniec dnia 30. kwietnia 1860 wylosowanych, a dotąd do spłacenia nieprzedłożonych obligacyi indemnizacyjnych, jako to:

Na 50 złr. m. k. z kuponami z r. 1858: Nra 203, 404, 965, 1382, 1612, 1754, 3598, 3624, 4181. *Z r. 1859:* Nra 215, 357, 830, 1395, 1813, 1852, 2243, 2495, 2691, 2998, 3358, 4026, 4049, 4050, 4275. *Z r. 1860:* Nra 110, 912, 1044. 1225, 1403, 1494, 2319, 2476, 3257, 4067, 4433.

Na 100 złr. m. k. z kuponami z r. 1858: Nra 979, 1270, 1640, 1691, 1992, 4801, 4834, 5372, 5875, 6145, 6162, 6339, 6960, 6997, 7017, 7157, 7202, 7612, 8420, 8794, 9193, 9990, 10.854, 10.969, 11.239, 12.519, 12.616, 12.661, 13.609, 14.068, 14.556, 15.897, 15.936, 16.209, 16.231, 16.276, 16.291. *Z. roku 1859:* Nra 218, 835, 994, 1644, 1756, 1884, 2209, 2281, 2337, 3129, 3520, 3674, 3958, 4112, 4712, 4906, 4956, 5045, 5230, 5246, 5302, 6057, 6134, 6727, 6942. 7026, 7034, 7143, 7199, 8732, 8882, 9283, 10.070, 10.754, 11.038, 11.381, 11.643, 11.704, 11.788, 11.929, 12.243, 12.577, 13.213, 14.117, 14.289. 14.427, 14.680, 14.826, 15.124, 15.334, 15.434, 15.643, 15.838, 17.156, 17.725. *Z r. 1860:* Nra 864, 1488, 1624, 3211, 3702. 4891, 5770, 5893, 6164, 6206, 6300, 6748, 6761, 6812, 7602, 8265, 8608, 8936, 8955, 9721, 9811, 12.059, 12.281, 12.475, 12.751, 13.402, 13.585, 13.841, 13.845, 13.885, 14.235, 14.470, 14.715, 14.998, 15.702, 16.551, 16.600, 16.991, 17.418, 17.506, 17.967, 18.333.

Na 500 złr. m. k. z kuponami z r. 1858: Nra 71, 252, 313, 2192, 3205, 3547. 4424. *Z r. 1859:* Nra 757, 850, 1273, 1779, 1871, 2667, 2822. *Z r. 1860:* Nra 63, 1048, 1161, 2354, 2634, 3278, 4108, 4248, 4781.

Na 1000 złr. m. k. z kuponami z r. 1858: Nra 34, 63, 965, 1269, 1281, 2259, 2264, 2514, 2612, 2706, 3018, 3194, 3455, 5186, 6033, 6545, 7356. 8862, 9341, 9922, 9973, 10.438. *Z roku 1859:* Nra 58, 1937, 2414, 2759, 2948, 3503, 3697, 3728, 4018, 4066, 4132, 4672, 4678, 4691, 4732, 4890, 5370, 5456, 6330, 7204, 7278, 7621, 7776, 9265, 9298, 9333, 10.029, 10.548, 10.893, 11.366, 12.014, 12.394, 12.895. *Z r. 1860:* Nra 145, 1885, 3823, 5368, 5946, 6050, 6270, 6272, 6817, 7864, 8438, 9016, 10.336, 10.342, 10.602, 12.893.

Na 5000 złr. m. k. z kuponami z r. 1858: Nra 26, 434, 1248. *Z r. 1859:* Nr. 1166.

Na 10.000 złr. m. k. z kuponami z r. 1858: Nr. 1399.

Nakoniec litery A obligacyi indemnizacyjnych z r. 1858: Nr. 657 na 50 złr., nr. 731 na 50 złr., nr. 1062 na 50 złr., nr. 1459 na 50 złr., nr. 2506 na 50 złr., nr. 2538 na 50 złr., nr. 3040 na 50 złr., nr. 3438 na 50 złr. *Z r. 1859:* Nr. 931 na 1100 złr., nr. 1491 na 700 złr., nr. 1979 na 1400 złr., nr. 2199 na 50 złr., nr. 3795 na 2500 złr., nr. 3818 na 100 złr., nr. 3992 na 300 złr., nr. 4028 na 100 złr., nr. 4203 na 50 złr., nr. 4313 na 50 złr. *Z r. 1860:* Nr. 204 na 3000 złr., nr. 739 na 1000 złr., nr. 1768 na 4400 złr., nr. 2698 na 50 złr., nr. 2731 na 1300 złr., nr. 3429 na 200 złr., nr. 3968 na 50 złr., nr. 4462 na 50 złr., nr. 4628 na 1700 złr.. nr. 4775 na 100 złr.,

że zacząwszy od dnia zapadnięcia ich, t. j. od 1. listopada 1858, a względnie od 1. maja i 1. listopada 1859, tudzież od 1go maja i 1. listopada 1860 ustaje prawo uprocentowania, a jeśliby mimo to kupony tych obligacyi spłacił uprzywil. c. k. austr. bank narodowy, lub jeśliby w ogóle te kupony nie zostały przedłożone razem z wylosowanemi obligacyami, będą podniesione procenta w swoim czasie potrącone od kapitału.

Jako zatracone podlegają inwigilacyi: Obligacye na 50 złr.: Nra 1034 i 1718, *a na 1000 złr.:* Nra 271, 4315, 4933, 6673 i 7052.

Sądowa amortyzacya jest w toku względem obligacyi na 50 złr.: Nra 85, 1047, 2141, 3231 3484, *na 100 złr.:* Nra 1359, 2544, 3261, 4466, 4467, 4741, 4763, 5811, 6502, 6705, 6707, 6708, 6900, 6902, 7062, 7063, 7459, 7629, 7691, 7763, 8021 8072, 8073, 8074, 8700, 12.822, 12.823, *na 500 złr.:* Nra 1049, 1084, 1085, 1347, 1395, 1878, 2669, 2885, 3081, 3101, 3742, *na 1000 złr.:* Nra 223, 262, 3209, 4682, 5769, 6426, 6684, 6713, 7077, 7146, 7147, 11.040, *na 10.000 złr.:* Nr. 973 i *litera A obligacyi* nr. 3631 na 1900 złr.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 30. kwietnia 1861.

Sprawy krajowe.

(Mianowania. — Przemowa księcia Auersperg w izbie panów. — Wypadki dzienne. — Deputacye do księcia Modeny.)

Wiedeń, 30. kwietnia. Jego c. k. apost. Mość raczył najmiłościwiej odręcznem pismem najwyższem z 28. kwietnia b. r. mianować tajnego radcę *Karola Wilhelma* księcia *Auersperg* prezydentem, a tajnego radcę i prezydenta najwyższej władzy kontroli rachunkowej *Filipa* barona *Kraus* wiceprezydentem izby panów rady państwa, następnie deputowanego Dr. *Franciszka Hein* burmistrza, prezydentem, a deputowanych *Leopolda Hasner* profesora i *Jana* hr. *Mazzuchelli* radcę wyższego sądu krajowego wiceprezydentami izby deputowanych na sesyę następującą.

— Podczas zagajenia izby panów, zasiedli na ławie ministeryalnej najdostojniejszy Arcyksiążę Rajner, Ich Excel. hr. Rechberg, baron Mecsery, hr. Degenfeld i hr. Wickenburg. Jego dostojność prezydent książę Auersperg miał następującą przemowę.

Mianowany z łaski Najjaśniejszego Pana prezesem tej izby, rozpoczynam mój urząd i zasiadam krzesło prezydenta. Witam wysokie zgromadzenie i pozwalam sobie w tej chwili zwrócić Jego uwagę na wielkie znaczenie dnia dzisiejszego w historyi Austryi.

Chociaż w dawniejszych czasach niejeden z przodków naszych, którzyśmy tu zgromadzeni, powołany wolą swego monarchy zasiadał obradować nad dobrem i niedolą kraju, nigdy jeszcze tak wiele razem królestw, krajów i ziem nie przysłało w tym zamiarze swych reprezentantów.

Charaterystycznem znamieniem tego zgromadzenia jest to, że w niem zasiadają imiona najznakomitsze w monarchyi austryackiej urodzeniem, zasługą i stanowiskiem do spólnej pracy w myśl dyplomu z dnia 20 października, i ustawy zasadniczej z dnia 26. lutego b. r.

Zadaniem waszem będzie najprzód poprzeć najłaskawszego monarchę waszemi na gruntownej rozwadze opartemi uchwałami, a temu co za waszem spółudziałem przyjdzie do skutku dodać powagi waszem znaczeniem, siłą waszego przekonania i światłego waszego zdania. Łagodne stosunkom dzisiejszym odpowiedne zamiary Jego c. k. apost. Mości skreślone są szczegółowo w ustawie zasadniczej, naszą jest rzeczą przejąć się tym samym duchem, który ożywiał Jego c. k. apost. Mość i w zgodnem spółdziałaniu z drugą izbą ułożyć projekta do praw, które będą świadectwem naszych wzniosłych pojęć, gorącej miłości ojczyzny i niewzruszonej wierności poddańczej.

Pan prezes skreślił następnie w krótkich słowach swój stosunek do izby, przyrzekł przewodniczyć czynnościom izby z największą bezstronnością i sumiennością i wyraził nadzieję, że za wspólnem usiłowaniem uda się spełnić wysokie poruczone zgromadzeniu posłannictwo.

Zakończył następującemi słowy:

Sądzę, że wypełnię życzenie wasze, wzywając, ażebyście na cześć wspaniałomyślnego dawcy konstytucyi, która nas tu zgromadziła wznieśli trzykrotny okrzyk z zapałem.

Zgromadzenie z zapałem wznosi trzykrotny okrzyk.

Prezes wezwał tymczasowo do bióra na sekretarzy pp. radców dworu barona Ransonneta i Roschmana. Zgromadzenie powstaniem wybór ten zatwierdziło.

— *Gazeta wiedeńska* pisze: Śród rozmaitych powieści, jakie puszczono w obieg co do zerwania układów berlińskich, odzywało się ostatniemi czasy pod pozorem większej pewności twierdzenie jakoby Austrya korzystając z czysto wojskowego projektu Prus do zreformowania związkowej ustawy wojennej wystąpiła z pretensyami politycznemi, a między innemi zażądała od Prus gwarancyi posiadania Wenecyi.

Na to możemy zapewnić, że Austrya nie występowała nigdy z żądaniem gwarancyi zapewnionej już i tak istniejącemi traktatami posiadłości, a nawet że Austrya w ogóle nie stawiała ani żądań ani projektów politycznych, któreby sięgały za obręb ducha lub osnowy ustaw związkowych i traktatów z roku 1815.

Możemy ubolewać tylko, że niektóre dzienniki stronnicze usiłowały zaszczepić nieufność i nieporozumienie nawet między rządami niemieckiemi. Rządy są tak dalece przejęte potrzebą stałego porozumienia i prawdziwej jedności, że z pewnością niebyły dobre stosunki pomiędzy niemi ani na chwilę zagrożone. Jestto jednak zadaniem wszystkich dobrze myślących — zamiast wytaczać niepodobne do rozwiązania kwestye i podżegać nanowo zastarzałe namiętności stronnictw — raczej przyczyniać się wszelkiemi siłami, ażeby pełzły na niczem wszelkie podobne zamiary zkądkolwiekby wychodziły."

— *Giornale di Verona* donosi, że z powodu obecności w Basano Jego k. Wysokości księcia Modeny, przybyły liczne deputacye z Modeny, Reggio i Guastalli, aby Jego k. Wysokość zapewnić o swojej wierności i przywiązaniu, i wyrazić z jakim wstrętem uważają uzurpacyę piemoncką.

(Przemowa prezesa izby deputowanych rady stanu dr. Heina.)

— Wysokie zgromadzenie! W ważnej chwili rozpoczyna wysoka rada państwa swoje czynności. Chwila ta jest tak uroczysta, że zaledwo znalezćby można w dziejach Austryi drugą, którąby ją przewyższała wielkością i znaczeniem. Z wytężoną uwagą patrzą na nas nasi obywatele, oczekują oni po nas zbawienia wielkiej ojczyzny, oczekują, że przyłożymy się zachować i utrwalić pokój, że przyłożymy się do pomyślności państwa. Ustawa zasadnicza przekazuje wielkie i ważne zadania mądrości i dzielności rady państwa. Zadania te występują w takiej chwili i śród takich stosunków, że rozwiązać je jest równie trudno, jak nagle tego potrzeba. Obejmując w takiej chwili ja i pp. wiceprezesi czynności nasze, do których zaufaniem naszego najłaskawszego Monarchy powołani jesteśmy, czujemy wielką odpowiedzialność, co na nas cięży, i czerpiemy odwagę nie w zarozumiałem poczuciu sił własnych, lecz w uczuciu powinności naszej jako wierni poddani w pokornej wierze w wyższą pomoc, i w usprawiedliwionej nadziei, że tak światłe zgromadzenie naszym uczciwym usiłowaniom nie odmówi swego wsparcia.

Usiłowaniem naszem będzie moi panowie, wypełniać obowiązki nasze z ścisłą bezstronnością i sumiennością, jako wierni słudzy prawdy i słuszności, utrzymać nienaruszone prawa tej izby. Nie mogę skończyć nie wspomniawszy tych wzniosłych chwil w sejmach krajowych, gdzie moi panowie słyszeć się dawały okrzyki wdzięczności i poddaństwa na cześć Jego c. k. Mości.

Wiedziony przekonaniem, że losy Austryi jak najsilniej związane są z losami wzniosłej dynastyi, pamiętny wspaniałomyślnej łagodności z jaką Najjaśn. nasz Monarcha wszystkie swe obejmuje ludy i że miłość i zaufanie ludów do monarchy są podporą tronu i stanowią podstawę państwa, wzywam was moi panowie ze mną wznieść radośny okrzyk za pomyślność Jego c. k. Mości naszego najłaskawszego Cesarza Franciszka Józefa I.

Zgromadzenie powstało i wzniosło trzykrotny radośny okrzyk.

(Cena soli.)

Jego c. k. apostol. Mość raczył najwyższem postanowieniem z 12. kwietnia 1861, ogłoszone dekretem ministerstwa finansów z 13. września 1858 (Dzien. ust. p. nr. 186) a odnośnie rozporządzeniem ministerstwa finansów z 6. marca 1857 (Dzien. ust. p. nr. 49) ceny soli fabrycznej w następujący sposób uregulować, a właściwie zmniejszyć:

	zł.	c.
a) Za sól warzonkę.		
(Za cetnar wiedeński w nieopakowanym stanie.)		
W Hall na	1	—
„ Gmunden	—	80
„ Hallein	—	50
„ salinach Galicyi wschodniej na	—	70
„ Kaczyka na Bukowinie	—	85
„ Soóvár w Węgrzech	—	65
b) Za sól morską.		
W Kapodistrya i Pirano	—	60
W Wenecyi	—	75
c) Za sól kamionkę.		
W Wieliczce i Bochni, następnie w salinach w Marmaros i Siedmiogrodzie na	—	32
i za opadki na tych miejscach kamiennej soli, które do użycia dla ludzi nie są przydatne na	—	21

Ceny te wchodzą w moc obowiązującą z dniem 1. maja 1861.

Przytem raczył Jego c. k. Mość dla podniesienia przemysłowości krajowej przyzwolić, ażeby, prócz przemysłowców, którym na mocy dekretu ministerstwa finansów z 27. czerwca 1851 (Dzien. ust. p. n. 49) dla tworzenia produktów chemicznych pozwolone jest sprowadzanie krajowej soli (soli fabrycznej) po umiarkowanych cenach albo też wolny od opłaty przywóz soli zagranicznej, te same uwzględnienia co do sprowadzania soli fabrycznej i wolnego od cła przywozu soli zagranicznej rozciągnięto także na innych przemysłowców, którzy dla przedstawienia swych wyrobów nienależących do środków użycia, potrzebują soli w większej ilości jako głównego środka fabrykacyi, a których wyroby ze względów na pomyślność publiczną usprawiedliwiają te uwzględnienia, a z drugiej strony fabrykacya ich pozwala używać potrzebnej przezorności przeciw nadużyciu.

W tym zamiarze ministerstwo finansów, na mocy otrzymanego najwyższego upoważnienia, na prośbę o powyższe uwzględnienia na korzyść gałęzi przemysłowej nieobjętej pod dotychczasowemi przepisami, rozpozna dokładniej stosunki tej gałęzi przemysłowej, a gdy po rozpoznaniu okaże się potrzebnem to uwzględnienie, wyda obwieszczenie względem warunków, pod jakiemi tej gałęzi przemysłowej może być pozwolone sprowadzanie soli fabrycznej a odnośnie wolny od opłaty cła przywóz soli.

Hiszpania.

(Sprawa San Domingo.)

Madryt, 24. kwietnia. *Correspondencia* donosi, że jenerał-adjutant Kuby, odjechał 26. marca. Powiózł on warunki, pod jakiemi ma nastąpić wcielenie San Dominga do Hiszpanii.

Anglia.

(Reformy parlamentarne.)

Londyn, 27. kwietnia. Wydział utworzony z najznakomitszych członków parlamentu, który miał naradzić się nad uproszczeniem toku spraw parlamentarnych, ogłosił rezultat swoich posiedzeń. Po dość długim wstępie, w którym wspomniano o wydziałach utworzonych w tym samym zamiarze w latach 1837, 1848 i 1854, podaje komitet teraźniejszy kilka propozycyi, które zdaniem jego mogłyby uprościć tok spraw, nie czyniąc wolności obrad żadnego uszczerbku. Propozycye te polegają głównie na wnioskach następujących: Nadużycie zabierające czas, że każdemu wolno robić wnioski dowolne, powinno być usunięte, jeżeli izba ma się ukonstytuować jako komitet finansowy. Podobnież zły zwyczaj, że w każdy piątek musi być robiony osobny wniosek względem odroczenia izby

do następnego poniedziałku, ponieważ ta formalność prowadzi zwykle do najsprzeczniejszych interpelacyi i rozpraw. Dalej w piątki, powinny być przedewszystkiem załatwiane przedmioty będące na porządku dziennym, i wnioski rządowe. A następnie bile, które wyszły z komitetu, powinny być przypuszczone do trzeciego odczytu bez powtórnej dyskusyi w komitecie. Zamiarem tych propozycyi jest zyskać więcej czasu dla spraw bieżących i wniosków rządowych, ale z przyjęcia ich wynikłoby, że pojedyńczy członkowie mieliby mniej jak dotąd sposobności do interpelacyi i dyskusyi. Inne złe i dobre zwyczaje parlamentu, chce komitet zostawić nienaruszone.

(Rozprawy parlamentu z 24. kwietnia.)

Na posiedzeniu *izby wyższej* odczytano po raz drugi na wniosek lorda kanclerza bil względem mieszanych małżeństw w Irlandyi. W Irlandyi obowiązuje jeszcze do dnia dzisiejszego akt parlamentarny wydany za Jerzego II., na mocy którego nieważne są małżeństwa zawarte między katolikami, a protestantami. Kapłan katolicki, który w Irlandyi pobłogosławi małżeństwo mieszane, podpada karze deportacyi. Skutki takiego prawa, mówi lord kanclerz, są zgubne. Uwodziciel znajdzie zawsze sposoby podejść cnotliwą kobietę. Jednak częściej się zdarza, że mężczyzna zawiera małżeństwo tego rodzaju w uczciwym zamiarze, i chce dotrzymać wiernie ślubu. Ale gdy mu się żona jego uprzykrzy, opuszcza ją. Kilkakrotnie usiłowano zmienić to prawo, lecz nadaremnie. On sam, będąc jeszcze członkiem izby niższej, popierał dwa bile odnoszące się do tego przedmiotu. Powodem, dla którego nie przeszły, było to, że nie miano naówczas dostatecznych rękojmi przeciw małżeństwom tajemnym. Akt lorda Lyndhurst nadszedł dopiero poźniej. Bil teraźniejszy czyni legalnem małżeństwo mieszane w Irlandyi tylko pod tym warunkiem, jeżeli będą zachowane pewne preliminarya. Należy pierwej uwiadomić registratora, i świadectwo względem tego doręczyć kapłanowi mającemu pobłogosławić małżeństwo. Ślub ma się odbyć w kościele katolickim pomiędzy godziną 8 rano, a 2 po południu.

Francya.

(Zabiegi stronnictwa rewolucyjnego. — Czynności w senacie. — Wiadomości bieżące. — Decentralizacya.)

Paryż, 27. kwietnia. Do *Monitora* piszą z Londynu pod d. 23. b. m.:

W izbie niższej zażądali adwokaci stronnictwa rewolucyjnego w Europie aby przedłożono korespondencyę względem przytrzymania broni, którą z Włoch posłano do księstw Naddunajskich, a którą następnie poseł angielski w Konstantynopolu do Genuy napowrót odesłał. Lord Russel, który w interesie pokoju, i w zamiarach narodowych a użytecznych, korespondencye dyplomatyczne z największą gotowością przedkłada, odmówił tą razą, ponieważ żądanie było postawione w widokach nieprzyjaźnych, i w zamiarze zaburzenia spokojności. Przy tej sposobności oświadczył powtórnie, że polityka Anglii nie może żadną miarą dodawać odwagi wychodźcom, którzy przeciw Cesarzowi Austryackiemu knują zamiary nieprzyjacielskie. Izba uznała słuszność jego zdania, i uchyliła mocyę względem przedłożenia rzeczonej korespondencyi, większością 86 głosów.

Rozeszła się tu pogłoska, że rządy angielski i francuski, są jednego zdania w kwestyi finansów tureckich.

— W senacie przyszła pod debaty petycya deputowanego Taillefer względem zmiany 38 artykułu konstytucyi. Na zasadzie tego artykułu członkowie ciała prawodawczego powinni być co sześć lat obierani. Petycya żąda zmiany w ten sposób, aby deputowani byli na ośm lat obierani, a przytem by co cztery lata połowa występywała. Na poparcie swego żądania przedstawia artykuł w mowie będący jako ciągłą pogróżkę, i niebezpieczeństwo dla rządu, powszechne głosowanie zaś jako sposób, którym powoduje lekkomyślność, niekonsekwentność, i przekupstwo.

— Podług depeszy telegraficznej, która nadeszła do *Hamb. Nachr.* Jenerał sir Hope Grant, dowódzca angielskiej expedycyi w Chinach przybył do Paryża.

— Pan Grandguillot ogłosił w *Constitutionnelu* długi artykuł o decentralizacyi, oznaczony liczbą I., z czego wnoszą, że po nim jeszcze inne nastąpią. Pan Grandguillot zaczyna swe uwagi w następujący sposób:

„Sprawozdanie, które hrabia Persigny przedłożył dnia 12go kwietnia Cesarzowi, przyjął cały kraj z powszechnem uznaniem. Dzienniki uznały jednogłośnie tę reformę za zbawienną i śmiałą, i w samej rzeczy wspaniały to widok, gdy rząd, który ma do walczenia z wszelkiemi trudnościami przy teraźniejszej polityce zagranicznej, a jednak główną swoją staranność zwraca na wewnętrzną administracyę kraju. Prawda, iż są niektórzy autorowie, co nieodmawiając swej pochwały temu, co zdziałano, dodają jednak, iż można było więcej zrobić. Decentralizacya we Francyi jest i może być tylko kwestyą administracyjną po Richelieu i Ludwiku XIV, konwencyi i Napoleonie. Nie należy ją zamieniać w kwestyę polityczną a tem mniej socyalną. Nie chodzi o to, i nigdy u nas nie będzie chodzić o to, by niszczyć to co wieki budowały, a co było dziełem dawnego królestwa, rewolucyi i cesarstwa. Jedność, a to miejmy dobrze na pamięci, jest dla nas więcej niż naszą siłą i naszą sławą, ona jest, uważając się za naród, żywiołem naszego bytu.

Włochy.

(Wiadomości bieżące. — Rozprawy w izbie.)

Sardynia. Rząd piemoncki uzbraja flotę z niezmierną gorliwością; przed końcem października będą gotowe dwie nowe fregaty pancerne, które budują w Anglii. Zrobiono już bardzo wiele na korzyść marynarki, i tylko biegłych majtków brakuje dotąd. Zdaje się, że pojednanie Cavoura z Garibaldim wyda wkrótce spodziewane owoce. Dwa okręta wojenne, które Genueński komitet rewolucyjny posłał Garibaldemu z 700 ochotnikami były 4. z. m. na 60 mil morskich przed Ankoną zatrzymane od dwóch królewskich parowców wojennych, które grożąc im zniszczeniem, zawezwały wrócić do Genuy, dokąd je rzeczone parowce eskortowały. Za przybyciem do Genuy okręta przytrzymano, a załogę internowano w Alessandryi. Dnia 22. z. m. okręta wrócono właścicielom bez żadnego śledztwa, a 25. z. m. jeden z tych okrętów odpłynął do Montenegro. Ochotników puszczono na wolność. De Boni przyjaciel Garibaldego, opatrzony od rządu listami polecającemi i ułatwiającemi kredyt odjechał do Londynu, aby dla expedycyi Garibaldego zakupić 25.000 sztuk karabinów, i wyjednać dla niego pożyczkę 1 milion fr. Rząd nie zwraca uwagi na zaciągi ochotników, a gdy okręta z bronią i ochotnikami płyną z Genuy na wody tureckie pod fałszywą flagą angielską, salutują je według przepisów.

Niespokojności w Modenie były bardzo znaczne. Stojąca tam załogą dywizya Türra rozbiegła się po mieście z bronią w ręku, i chciała przymusić mieszkańców aby wzięli udział w demonstracyi na cześć Garibaldego. Wystąpiła gwardya narodowa, ukazali się karabiniery, i obie strony liczyły rannych. Dowiedziawszy się o tem zdarzeniu Türr wyjechał natychmiast. W innych rezerwach zaszły także podobne wypadki.

— Turyński *Espero* pisze, że 26. z. m. odbyło się zgromadzenie członków izby drugiej, na którem rozbierano mocyę Garibaldego względem uzbrojenia narodu. Wniosek ten — wyraża się dziennik wspomniony — w swoim teraźniejszym kształcie nie jest wykonalny; zaburzyłby porządek, a rolnictwo i przemysł, pozbawiłby rąk pracujących; z wielkiemi tylko zmianami mógłby być przyjęty. Ministrowie Cavour i Minghetti byli przytomni dyskusyi.

Do *Pays* piszą z Turynu pod d. 24. z. m.: Wiadomość, że Król Otto uznał królestwo włoskie, jest zawczesną, a rząd portugalski także nie ogłosił jeszcze swego uznania.

Rosya i Królestwo Polskie.

(Doniesienia z Polski.)

W *Journal de St. Petersburg* znajduje się oświadczenie o ostatnich wypadkach warszawskich, które tłumaczy wystąpienie zbrojnej siły i odpiera, jakoby te wypadki mogły osłabić życzliwe zamiary Cesarza dla Królestwa Polskiego i wstrzymać przeprowadzenie nadanych instytucyi. Instytucye będą sumiennie przywiedzione do skutku; lecz jezeliby były sparaliżowane, wtedy odpowiedzialność za to spadnie jedynie na tych, którzy gwałtami uczynili niepodobnem urzeczywistnienie ich, podczas gdy rząd wzywa do zgody, odwołując się do mądrości i prawdziwych interesów kraju. Nadmieniony dziennik ponawia zapewnienie, że wszelki rozruch i nieporządek pod jakimbądź pozorem i w jakiejkolwiek formie wystąpi, z nieugiętą stałością przytłumiony zostanie. Ten sam dziennik zawiera korespondencyę z Warszawy z 12. kwietnia, która temi słowy kończy, że skład rzeczy polepszył się i jest nadzieja utrzymania spokojności publicznej, jeżeli tylko wichrzycielom pokoju nie powiedzie się rozruszyć masy i przeszkodzić rozporządzeniom rządu.

Szwecya.

(Rewizya traktatu unii z Norwegią w trakcie.)

Sztokholm, 19. kwietnia. *Dagligt Allehanda* donosi, że minister sprawiedliwości de Geer przedłożył Królowi wniosek względem rewizyi traktatu unii z Norwegią, który objaśnia dokładniej nietylko mające się uczynić ościennemu krajowi ustępstwa, lecz także wymierzone do niego żądania. Król chce jednak, według *Habm. Nachr.*, usłyszeć najprzód zdanie norwegskiej rady stanu, nim uchwałę poweźmie.

Turcya.

(Utarczki w Hercegowinie.)

Donau Ztg. przytacza depeszę telegraficzną z Raguzy z 27. b. m., że pod Bustaz przed wąwozami ku Niksicz odbyła się utarczka, w której Mahmud Bej, podpułkownik dowodzący czterma kompaniami strzelców był zraniony, ale drogę do Niksicz otwarto, i miejsce to w żywność zaopatrzone.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Gorycya, 30. kwietnia. Rada gminna obrała wczoraj 20 głosami przeciw 3 byłego redaktora gazety pana *Favetti* burmistrzem.

Zagrabie, 30. kwietnia. Dzisiejsza gazeta zagrabska zawiera telegram z Mostaru z 28. z bliższemi szczegółami o doniesionem już zaopatrzeniu Nilsiczu w żywność: Na żądanie delegatów otworzyli przywódzcy powstańców, którzy zamykali wąwozy pod Dugą, gościniec do Nikszczu, i sprowadzanie żywności do miasta dozwolone zostało pod następującemi warunkami: Wojskowa eskorta transportów musi być ściśle ograniczona na potrzebę utrzymania porządku; wojska tureckie niemogą przedsiębrać żadnych kroków

zaczepnych; cała sprawa musi być załatwiona w przyjażny sposób; wojska muszą zachowywać jak najściślejszą karność. Komendant Kostacu został zawiadomiony o tem z poleceniem, ażeby oznajmił to przełożonym władzom.

Paryż, 30. kwietnia, wieczorem. Podług zapewnienia w dzisiejszej *Patrie*, oświadczył gubernator Wysp Jońskich w proklamacyi, że będzie ogłoszony stan oblężenia, jeśli potrwają dłużej zaburzenia w kraju. Miasto Korfu jest obsadzone wojskiem, które obozuje po ulicach.

Dziennik *Temps* donosi, że Porta proponuje mocarstwom zostawić w Bejrucie 1000 Francuzów aż do zupełnego przeprowadzenia reform, które uchwaliła komisya europejska.

Turyn, 30. kwietnia. *Opinione* pisze: Cesarz marokański uznał Królestwo włoskie. Wiktor Emanuel wyprawi pełnomocnika do Sztokholmu, by oznajmić Królowi Karolowi szwedzkiemu ogłoszenie Królestwa Włoskiego, gdyż rząd szwedzki oświadczył, że po dopełnieniu tej formalności uzna zaraz nowe państwo.

Rio Janeiro, 9. kwietnia. Okropne trzęsienie ziemi zniszczyło część terytoryum Mendozy w republice argentyńskiej. Liczba ofiar wynosi 7000.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 2. maja.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Mier Felix, z Radziechowa. — Zagurski Miecz., z Podburza. — Prawecki Eust., z Ostrowa.

Hotel Kuhna: Stanek Wacław, z Żedanic. — Rubczyński Maurycy, z Bilitówki.

Pod koleją żelazną: Maciejowski Hip., c. k. podpor., z Żółkwi.

Hotel krakowski: Wysoczański Bazyli, z Laszek.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 2. maja.

PP. Ulenięcki Kw., do Jaremkowa. — Barański Karol, do Chłopczyc. — Jankowski Ludwik, do Bożykowa. — Urbański Rud., do Dobrosina. — Jabłonowski Wład., do Olchowa. — Raciborski Nap., do Cremenii. — Szakowski Mik., do Odessy.

T E A T R.

Dziś na scenie polskiej: **„Ostatnia rola aktora,“** komedya ze śpiewami w trzech aktach z niemieckiego Fryd. Kaisera.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 1. maja 1861.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god zrana	327 33	+ 1.5	88.6	półn.-zach. sł.	śnieg
2. god. po poł.	327.26	+ 4 8	74.2	północny „	pochmurno
10. god. wiecz.	326 44	+ 3 8	72.6	połud.-zach. „	„

Ilość wody śniegu 1.68.

Kurs lwowski.

Dnia 2. maja

		gotówką		towarem	
		zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	82	6	87
Dukat cesarski	„ „	6	84	6	91
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	11	89	12	3
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	27	2	30
Talar pruski	„ „	2	18	2	22
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	81	40	82	20
„ „ „ m. k. za 100 złr.	bez kuponów	85	50	86	25
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	157	50	159	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	64	13	64	88
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	76	50	77	50

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 2. maja.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 77.—. Metaliki po 5% za 100 zł. 65 —; po $4^1/_2$% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.— Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 733 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 165.—; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Srebro za 100 zł. południ. niemieck. waluty 145.50. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 146. — Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.91, dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro —.—.

PRZEGLĄD MIESIĘCZNY
stanu galicyjskiej kasy oszczędności

z dniem 30. kwietnia 1861.

Stan czynny.

Gotowizna	złr. 55.649	kr. 34	den. 5
Papiery publiczne: a) nieulegające kursowi i płatne za okazaniem	„ 10.)	„ 33	„
Papiery publiczne: b) „ „ z terminem najdłuższym sześciu miesięcy	„ 460.322	„ 50	„ —
Papiery publiczne: c) sprzedajne po kursie	„ 253.0[illegible]7	„ 11	„ —
Zastawy: kwoty udzielone na papiery i monety z terminem najdłuższym dni 90	„ 229.253	„ 75	„ —
Weksle: których termina nie nadeszły „ „ „ „	„ 96.260	„ 80	„ —
Pożyczki hypot.: a) ziemskie	„ 1,902.189	„ 29	„ —
Pożyczki hypot.: b) miejskie	„ 858.368	„ 96	„ —
Rachunek różnych osób: drobne należytości i niedobory	„ 398	„ 11	„ 5

Stan bierny.

Wkładki na książeczki: było z końcem zeszłego miesiąca . . . złr. 3,516.311 kr. 50 d. —
w m. b. włożyło 609 stron . złr. 65.984 kr. 91 d. —
„ „ „ wypłacono 667 stronom „ 83.391 „ 23 „ —
Przewyżka zwróceń . . . złr. 17.406 kr. 32 „ — . . . złr. 3,498.905 kr. 18 den. —
Zakłady publiczne na rachunkach ciągłych mają . . . 58.742 „ 36 „ —
Ogóły . . . złr. 3,855.550 kr. 20 d. — złr. 3,557.647 kr. 54 den. —
Odjąwszy sumę mniejszą od większej . . . „ 3,557.647 „ 54 „ —

Przewyżka surowa stanu czynnego stanowiąca fundusz do rozliczenia się w końcu roku ze stronami z należnych im prowizyi . . . „ 297.902 „ 66 „ —

Lwów, dnia 30. kwietnia 1861.

Z Dyrekcyi galicyjskiej kasy oszczędności.

KRONIKA.

(Kopalnie złota w Nowej Walii południowej) nie są bynajmniej wyczerpane, jak to głoszono niedawno; owszem dostarczyły w pierwszych miesiącach r. b. większy plon niż kiedykolwiek przedtem W samym miesiącu styczniu wydały 36.949 uncyi złota, gdy w tym samym miesiącu r. 1860 wynosił cały plon złota tylko 20.539 uncyi.

(Wiadomości z centralnej Afryki.) Na posiedzeniu angielskiego towarzystwa geograficznego z 22go kwietnia czytano nowe listy Dr. Livingstone z środkowej Afryki. Ostatni list do sir Rod. Muschisona, pisany był z Tette 20. listopada 1860. Livingstone i jego towarzysze zwiedzali nowe ciekawe okolice, byli w najlepszem zdrowiu i zostawali wszędzie w przyjaznych stosunkach z krajowcami.

(Dziękczynny list Abd-el-Kadera.) Za pomoc niesioną chrześcianom podczas rzezi w Damaszku, otrzymał Abd-el-Kader od Króla Ottona greckiego order Zbawiciela pierwszej klasy i podziękował Królowi za ten zaszczyt następującym listem:

„Bogu niech będzie cześć, który tak miłościwie postawiwszy cywilizacyę Grecyi na tak wysokim stopniu opromienia ten kraj od początku jego swoim blaskiem i uczynił go narzędziem i źródłem oświaty rodu ludzkiego! I dziś jeszcze widzimy, jak ukształcone narody mój dzianki zwracają się ku tej ziemi, gdyż tam tylko mogą oświecić swój rozum i ogrzać swoje serce. Jak szczery wielbiciel Jego Mości dostojnego Monarchy składam to pismo u stóp tronu, i chociaż przekonany o niegodności mojej, przyjmuję z uszanowaniem i wdzięcznością najwyższy order królewski, zaszczytny znak zwany „gedlem Zbawiciela.“ Za wysokie szczęście poczytuję sobie, być uczczonym tak wielkim zaszczytem i łaską, która blaskiem swoim przygasza mi słońce i księżyc! Już dawno słyszałem o królewskiej łasce Waszej król. Mości; teraz dziękuję Bogu, że otrzymałem tak wielki jej dowód. W chwili, kiedy świat był widownią czynów b rbarzyńskich, nie robiłem nic więcej, jak tylko to, co mi ludzkość nakazywała. Wasza król. Mość nagrodziłeś stokrotnie moją zasługę zaszczytem, szacowniejszym nad perły, które ukrywa morze w swoich konchach. Pozostaje mi tylko błagać Najwyższego, ażeby przedłużał lata panowania W. królewskiej Mości i zachował mu błogosławieństwo swoje teraz i na zawsze. Wszechmocny Boże! wysłuchaj moją prośbę! Amen! Bys jednak Wasza król. Mość odebrał szczerą wdzięczność moją w całej pełni, błagam Boga, ażeby mi dozwolił wypełnić wielkie obowiązki, jakie wkłada na mnie uszanowanie dla Waszej król. Mości. Dla tego ośmieliłem się złożyć tę prośbę u stóp świetnego tronu Twego, i piszę się Waszej król. Mości najniższym i najżyczliwszym sługą Abd-el-Kader, syn Mekh-Es-Dina.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*